

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 23 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, VI Wydział Pracy w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Aleksandrowicz

Sędziowie SSO Krzysztof Zaliwski

SSO Przemysław Horak (spr.)

P., sekretarz sądowy Anna Tabaka

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2014 r., w P.

na rozprawie

sprawy z powództwa N. K.

przeciwko Miejsko Gminnemu Ośrodkowi (...) w M.

o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne

na skutek apelacji powódki i pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Pile, Wydziału IV Pracy z dnia 10 lutego 2014 r., sygn. akt IV P 350/13

I. Zmienia zaskarżony wyrok w pkt. 4 w ten sposób, że zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

II. W pozostałej części apelację pozwanego oddala.

III. Oddala apelację powódki.

IV. Koszty postępowania apelacyjnego znosi wzajemnie.

SSO Krzysztof Zaliwski SSO Małgorzata Aleksandrowicz SSO Przemysław Horak

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do Sądu w dniu 18.06.2013 roku powódka N. K. wniosła o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, a jeżeli umowa ulegnie rozwiązaniu o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy, a ewentualnie o zasądzenie odszkodowania w wysokości wynagrodzenia za okres trzech miesięcy. Ponadto powódka wniosła o zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W treści pozwu powódka wskazała jako pozwanego Gminę M. – Urząd Miasta i Gminy M..

Pismem procesowym z dnia 26 sierpnia 2013 roku (k. 63-67 akt) będącym odpowiedzią na pozew pozwany Miejsko – Gminny Ośrodek (...) w M. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W piśmie procesowym z dnia 6 sierpnia 2013 roku powódka wskazała, że w pozwie błędnie określiła stronę pozwaną i prawidłowe oznaczenie pozwanego to (...) w M.. Pismem z dnia 16 września 2013 roku (k. 103-106 akt) pełnomocnik powódki wniósł o wezwanie przez Sąd do udziału w postępowaniu w charakterze pozwanego (...) w M.. Postanowieniem z dnia 28 października 2013 roku (k. 117 akt) Sąd postanowił na podstawie art. 194 § 1 kpc

wezwać do wzięcia udziału w sprawie w charakterze pozwanego Miejsko – Gminny Ośrodek (...) w M.. Na rozprawie w dniu 18 listopada 2013 roku pełnomocnicy stron zgodnie oświadczyli, że wyrażają zgodę na wejście do postępowania (...) w M. w charakterze pozwanego w miejsce Gminy M.. W konsekwencji tychże oświadczeń Sąd postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 18 listopada 2013 roku na podstawie art. 194 § 2 kpc zwolnił od udziału w postępowaniu w charakterze pozwanego Gminę M.. Pełnomocnik pozwanego wniosła o zasądzenie na rzecz Gminy M. kosztów zastępstwa procesowego.

Wyrokiem z dnia 10.02.2014r. Sąd Rejonowy w Pile zasądził od pozwanego Miejsko- Gminnego Ośrodka (...) w M. na rzecz powoda N. K. kwotę 2.821, 00 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie (pkt 1), wyrokowi w punkcie 1-szym nadał rygor natychmiastowej wykonalności (pkt 2) oraz zasądził od powoda N. K. na rzecz Gminy M. kwotę 60, 00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 3). Sąd zasądził od pozwanego Miejsko- Gminnego Ośrodka (...) w M. na rzecz powoda N. K. kwotę 202, 00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego (pkt 4) oraz odstąpił od obciążenia powoda kosztami sądowymi ponad uiszczoną przez niego kwotę 2.000, 00 zł.

Podstawą wyroku był następujący stan faktyczny i wywód prawny:

Sąd ustalił, iż zarządzeniem nr (...) Burmistrza Miasta i Gminy M. z dnia 4 marca 2013 roku powódka N. K. – po przeprowadzonym wcześniej konkursie - została powołana na stanowisko Dyrektora (...) w M. na czas określony od 4 marca 2013 roku do dnia 31 marca 2016 roku. W treści zarządzenia wskazano, że wymiar czasu pracy oraz forma zatrudnienia określone zostaną w odrębnym piśmie. Natomiast przed powołaniem powódki na stanowisko dyrektora (...) nie została z nią zawarta żadna odrębna umowa w formie pisemnej, w której strony określiłyby warunki organizacyjno - finansowe działalności instytucji kultury oraz program jej działania. Powódka o obowiązku zawarcia takiej umowy nie wiedziała. Burmistrz Miasta i Gminy w M. miał pełną świadomość tego, że taka umowa powinna zostać zawarta, gdyż w dniu 4 stycznia 2013 roku (tj. dwa miesiące wcześniej) taką umowę zawarł z poprzednim Dyrektorem (...) w M. Panią E. Z.. Pomimo swojej świadomości co do obowiązku zawarcia z powódką w/w umowy do jej zawarcia nie doszło co było uchybieniem zawinionym przez Miasto i Gminę M..

W dniu 27 marca 2013 roku strony zawarły umowę o pracę na czas określony od dnia 1 kwietnia 2013 roku do dnia 31 marca 2016 roku, w której wynagrodzenie powódki zostało określone na kwotę 5.642, 00 zł brutto miesięcznie. W treści umowy strony nie przewidziały dopuszczalności wcześniejszego jej rozwiązania za dwutygodniowym wypowiedzeniem. Umowa ta określała także inne warunki zatrudnienia powódki.

Sąd ustalił, iż powódka dobrze wykonywała swoje obowiązki. Nie było wobec jej pracy krytycznych uwag czy to ze strony współpracowników, czy to ze strony pracowników Urzędu Miasta i Gminy w M.. Z uwagi na problemy kadrowe istniejące w (...) w M. N. K. postanowiła zatrudnić na umowę zlecenia T. Ś., który miał jej pomagać w kierowaniu (...) w M.. Przyjęcie do pracy T. Ś. w kwietniu 2013 roku spowodowało konflikt z Burmistrzem Miasta i Gminy w M., który był niechętny zatrudnianiu dodatkowych osób w (...) w M. i był niezadowolony z faktu, że powódka nie zastosowała się do jego sugestii.

Z ustaleń Sadu wynika, iż w czerwcu 2013 roku służby kadrowe Burmistrza Miasta i Gminy M. poinformowały go, że przy powołaniu powódki na stanowisko Dyrektora (...) w M. doszło do błędów formalnych, tj. do niepodpisania wymaganej przez ustawę umowy określającej warunki organizacyjno - finansowe działalności instytucji kultury oraz program jej działania. Burmistrz uznał, że w związku z tym zobowiązany jest do uchylecia zarządzenia nr (...) z dnia 4 marca 2013 roku o powołaniu powódki na stanowisko Dyrektora (...) w M., gdyż jeżeli sam tego nie zrobi to zrobi to Wojewoda (...) dodatkowo wytykając Burmistrzowi Miasta i Gminy w M. błąd. J. P. uznał, że najlepszym rozwiązaniem będzie unieważnienie wcześniejszego zarządzenia i odwołanie powódki z zajmowanego stanowiska. Do podjęcia takiej decyzji skłoniło go też niezadowolenie z pracy powódki w okresie trzech miesięcy od dnia powołania. Burmistrz uważał, że powódka dokonuje nadmiernych wydatków ze środków (...) w M..

Sąd ustalił, iż zarządzeniem z dnia 11 czerwca 2013 roku J. P. unieważnił zarządzenie z dnia 4 marca 2013 roku w trybie autokontroli własnych aktów administracyjnych z uwagi na jego niezgodność z prawem. W uzasadnieniu

do zarządzenia nr (...) z dnia 11 czerwca 2013 roku wskazano, że zarządzenie nr (...) z dnia 4 marca 2013 roku wydane zostało bez uwzględnienia treści art. 15 ust. 5 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, gdyż przed wydaniem zarządzenia nie została zawarta umowa, w której strony określają warunki organizacyjno – finansowe działalności instytucji kultury oraz program jej działania. W ocenie Burmistrza skutkuje to niedopuszczalnością wydania zarządzenia o powołaniu, jako aktu władczego w ramach administracji. Zdaniem Burmistrza koniecznym było uchycenie własnego zarządzenia z powodu jego nieważności, gdyż zaistniałe uchybienie prowadzi do uznania zarządzenia za wydane bez dopełnienia czynności prawnej wymaganej do skutecznego dokonania czynności następczej.

11.06.2013 roku powódce wręczono oświadczenie o „wypowiedzeniu umowy o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia”. W treści tego pisma nie została wskazana żadna przyczyna uzasadniająca wypowiedzenie. Jedyną przyczyną były błędy formalne jakie miały miejsce przy powoływaniu powódki na stanowisko Dyrektora (...) w M.. Sad Rejonowy ustalił, iż w dniu otrzymania w/w oświadczenia powódka była niezdolna do pracy o czym informowała na spotkaniu Burmistrza Miasta i Gminy M.. Jej niezdolność do pracy była spowodowana zapaleniem krtani i została ustalona w okresie od 11 czerwca do 16 czerwca 2013 roku. 13.06.2013 roku – tj. w okresie w/w niezdolności do pracy spowodowanej zapaleniem krtani - powódka doznała złamania kości stopy (nasady bliższej V kości śródstopia prawego) i w związku z tym przebywała na zwolnieniu lekarskim do 9 grudnia 2013 roku.

Sąd pierwszej instancji uznał, iż powództwo okazało się częściowo uzasadnione.

Sąd wskazał, iż do oceny zasadności roszczenia powódki mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity Dz. U. z 2012 roku, nr 406) [dalej: ustawa], jako przepisy szczególne do przepisów Kodeksu pracy. Przepisy Kodeksu pracy znajdują zastosowanie tylko w zakresie nieuregulowanym w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Sąd zaznaczył, iż p podstawowym źródłem nawiązania stosunku pracy między stronami niniejszego postępowania było powołanie. Zgodnie z art. 68 § 1 kp na podstawie powołania zatrudnia się pracowników w przypadkach określonych w odrębnych przepisach. Zakres podmiotowy powołania – jako podstawy nawiązania stosunku pracy – jest ograniczony jedynie do sytuacji, w których odrębny przepis rangi ustawowej tak stanowi. Stosunki pracy zatem mogą być nawiązane na podstawie powołania tylko wówczas, gdy przepis odrębny zawiera regulację uprawniającą do zastosowania takiej podstawy. Art. 15 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej jest takim ustawowo określonym odrębnym przypadkiem dopuszczającym możliwość zatrudnienia pracownika – a konkretnie dyrektora instytucji kultury – na podstawie powołania. Wybór powołania zatem jako podstawy nawiązania stosunku pracy nie należy do jego stron. Nie może wynikać też ze statutu czy regulaminu. Taka podstawa nawiązania stosunku pracy może być zastosowana jedynie w ściśle określonych (ustawowo) przypadkach. Zasadą jest nawiązanie stosunku pracy z powołania na czas nieokreślony. Zasada ta, wynika wprost z treści art. 68 § 11 kp zgodnie z którym stosunek pracy, o którym mowa w § 1 (czyli z powołania), nawiązuje się na czas nieokreślony, a jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony, stosunek pracy nawiązuje się na okres objęty powołaniem. Możliwość zatrudnienia pracownika na podstawie powołania na czas określony musi zatem wynikać z przepisu szczególnego wobec Kodeksu pracy o randze ustawy (ustawę lub przepis wykonawczy wydany na jej podstawie). Sad zaznaczył, że art. 15 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej stanowi jednoznacznie, iż dyrektora instytucji kultury powołuje organizator na czas określony. Sad zaznaczył, iż skoro powołanie jest źródłem nawiązania stosunku pracy to zbędne jest już zawieranie umowy o pracę tym samym - w ocenie Sądu Rejonowego - umowa o pracę zawarta pomiędzy stronami w dniu 27 marca 2013 roku (na czas określony) nie może być traktowana jako źródło nawiązania stosunku pracy skoro stosunek ten nawiązał się już w dniu 4 marca 2013 roku na podstawie powołania. Zdaniem Sądu umowa z dnia 27 marca 2013 roku traktowana powinna być, jako uszczegółowienie już istniejącego pomiędzy stronami stosunku pracy poprzez ustalenie konkretnych warunków pracy i płacy, co nie zmienia faktu, że samo powstanie stosunku pracy nastąpiło już w dniu 4 marca 2013 roku.

Sąd Rejonowy zaznaczył, iż dla oceny zasadności roszczenia powódki kluczowe jest ustalenie czy została ona skutecznie powołana na stanowisko Dyrektora (...) w M.. Pozwana bowiem wskazywała, że to powołanie nie było skuteczne z uwagi na uchybienie warunkom formalnym koniecznym dla powołania i z faktu tego wywodziła zasadność

swojego prawa do odwołania powódki w drodze zarządzenia nr (...) z dnia 11 czerwca 2013 roku. Sąd pierwszej instancji wskazał, iż problematykę powołania dyrektora instytucji kultury reguluje art. 15 ustawy., w świetle którego dyrektora instytucji kultury powołuje organizator na czas określony, z zastrzeżeniem ust. 3 (który dotyczy tylko i wyłącznie państwowych instytucji kultury), po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych właściwych ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję. Odwołanie dyrektora następuje w tym samym trybie. Zasięgnięcie opinii związków zawodowych oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych nie jest konieczne w przypadku wyłonienia kandydata na dyrektora w drodze konkursu, o którym mowa w art. 16 ustawy. Sąd w tym kontekście wskazał, iż wyłonienie N. K. jako kandydata na dyrektora instytucji kultury nastąpiło w drodze konkursu do jej powołania oraz odwołania nie było konieczne zasięgnięcie opinii podmiotów wskazanych w treści art. 15 ust. 1 ustawy. Art. 15 ust. 5 ustawy stanowi z kolei, że organizator przed powołaniem dyrektora zawiera z nim odrębną umowę w formie pisemnej, w której strony określają warunki organizacyjno - finansowe działalności instytucji kultury oraz program jej działania. Umowa wchodzi w życie z dniem powołania dyrektora. Odmowa zawarcia umowy przez kandydata na stanowisko dyrektora powoduje jego niepowołanie na to stanowisko. W tym kontekście sąd podał, iż żaden przepis ustawy nie wskazuje, jakie są konsekwencje prawne niezawarcia umowy z przyczyn innych niż odmowa jej zawarcia przez kandydata na stanowisko dyrektora, a to - w ocenie Sądu Rejonowego- było kluczowe dla oceny zasadności powództwa. Przepis art. 15 ust. 5 stanowi wprost, że odmowa zawarcia umowy o jakiej mowa w treści tego przepisu przez kandydata na stanowisko dyrektora powoduje jego niepowołanie na to stanowisko. Sąd zaakcentował, iż sankcji takiej (w postaci niepowołania na stanowisko) powyższy przepis nie przewiduje w sytuacji gdy nie doszło do zawarcia umowy z innych przyczyn chociażby takich jak zaniedbanie organizatora co miało miejsce na gruncie stanu faktycznego niniejszej sprawy.

W ocenie Sądu skoro przepis wyraźnie wskazuje w jakich sytuacjach brak zawarcia umowy skutkuje niepowołaniem danej osoby na określone stanowisko to przepisu tego nie można wyklądać w sposób rozszerzający. Odnosząc to do stanu faktycznego sprawy Sąd uznał, że brak zawarcia z N. K. przy jej powoływaniu na stanowisko Dyrektora (...) w M. który był spowodowany zaniedbaniem ze strony Urzędu Miasta i Gminy w M. nie wpływa na skuteczność jej powołania. Sąd Rejonowy stwierdził, że powódka została skutecznie powołana na stanowisko Dyrektora (...) w M. i to pomimo uchybienia formalnego w postaci nie zawarcia z nią odrębnej umowy (w formie pisemnej), w której określone zostałyby warunki organizacyjno - finansowe działalności instytucji kultury oraz program jej działania. Przepisy ustawy wymagają aby taka umowa została zawarta z dyrektorem przed jego powołaniem, ale w związku z tym, że nie zostały określone żadne skutki niezawarcia tej umowy (za wyjątkiem odmowy jej zawarcia przez kandydata powołanego na stanowisko) w ocenie Sądu przyjąć należy, że nie można tu stosować sankcji nieważności czynności prawnej powołania.

W ocenie Sądu powyższa ocena jest uzasadniona tym bardziej, gdyż powódka nie ponosi żadnej winy w tym, że nie została z nią zawarta wymagana umowa. Winę w tym zakresie – w ocenie Sądu - ponosi w całości Urząd Miasta i Gminy w M.. Dokładnie i w związku z tym nie można przyjąć, aby z faktu zawinionego przez siebie zaniedbania mogła ona wywodzić korzystne dla siebie skutki prawne w postaci uprawnienia do skutecznego odwołania powódki z zajmowanego stanowiska.

Sąd stwierdził, że powódka, jako osoba powołana na to stanowisko na czas określony mogła być odwołana przed upływem tego okresu w pięciu sytuacjach określonych w sposób wyczerpujący w treści art. 15 ust. 6 pkt 1-5 ustawy. N. K. powołana na stanowisko Dyrektora (...) w M. na czas określony do 31 marca 2016 roku mogła być zatem odwołana przed upływem tego okresu albo na własną prośbę (art. 15 ust. 6 pkt 1 ustawy), albo z powodu choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków (art. 15 ust. 6 pkt 2 ustawy), albo z powodu naruszenia przepisów prawa w związku z zajmowanym stanowiskiem (art. 15 ust. 6 pkt 3 ustawy), albo w przypadku odstąpienia od realizacji umowy, o której mowa w ust. 5 (art. 15 ust. 6 pkt 4 ustawy) albo w przypadku przekazania państwowej instytucji kultury w trybie art. 21a ust. 2-6 (art. 15 ust. 6 pkt 5 ustawy). Sąd wskazał, iż żadna z powyższych sytuacji nie daje podstawy do odwołania z powodu uchybienia przy powołaniu obowiązkowi wskazanemu w art. 15 ust. 5 ustawy. Równocześnie Sąd zaakcentował, iż art. 15 ust. 7 ustawy stanowi, że w sprawach dotyczących powoływania i odwoływania dyrektora instytucji kultury w zakresie nieuregulowanym w ustawie mają zastosowanie przepisy

art. 68-72 Kodeksu pracy, a skoro zatem przepisy kodeksu pracy mają zastosowanie tylko i wyłącznie w zakresie nieuregulowanym w ustawie a kwestia odwołania i jego przyczyn została w ustawie uregulowana to zdaniem Sądu nie znajduje w niniejszej sprawie zastosowania przepis art. 70 § 1 kp, który stanowi, że pracownik zatrudniony na podstawie powołania może być w każdym czasie - niezwłocznie lub w określonym terminie - odwołany ze stanowiska przez organ, który go powołał. Przepis ten w zdaniu drugim wskazuje, że dotyczy to również pracownika, który na podstawie przepisów szczególnych został powołany na stanowisko na czas określony. Jednak wobec regulacji art. 15 ust. 7 ustawy - w ocenie Sądu Rejonowego - art. 70 § 1 zdanie drugie kp nie znajduje zastosowania. Sąd wskazał, iż w stanie faktycznym ustalonym w sprawie nie miała miejsca żadna z sytuacji wskazanych w art. 15 ust. 6 ustawy, a okoliczność ta była między stronami w zasadzie bezsporna. Sąd wskazał, iż świadek J. P. – Burmistrz Miasta i Gminy M., który potwierdził, że jedyną przyczyną odwołania powódki z zajmowanego stanowiska był błąd formalny jaki został popełniony przy jej powoływaniu (brak zawarcia umowy wymaganej przez art. 15 ust. 5 ustawy). Zdaniem Sądu Rejonowego odwołanie powódki N. K. ze stanowiska Dyrektora (...) w M. nastąpiło z naruszeniem przepisów prawa.

Sąd uznał, iż niezasadności odwołania powódki z zajmowanego stanowiska stwierdzić, iż zastosowanie znajduje art. 69 kp, a w szczególności jego punkt 2 litery a i c. Zgodnie z treścią tego przepisu jeżeli przepisy niniejszego oddziału (tj. oddziału 1 – dot. stosunku pracy na podstawie powołania – art. 68 – 72 kp) nie stanowią inaczej, do stosunku pracy na podstawie powołania stosuje się przepisy dotyczące umowy o pracę na czas nie określony, z wyłączeniem jednak przepisów regulujących tryb postępowania przy rozwiązywaniu umów o pracę oraz z wyłączeniem przepisów regulujących rozpatrywanie sporów ze stosunku pracy w części dotyczącej orzekania o bezskuteczności wypowiedzeń i o przywracaniu do pracy. Sąd wskazał, iż z przepisu tego wyraźnie wynika że celem zatrudniania pracowników na podstawie powołania jest ułatwienie rozwiązania stosunku pracy przez pracodawcę oraz pozbawienie pracownika roszczeń mających na celu kontynuację zatrudnienia lub reaktywowanie stosunku pracy. Dlatego też ustawodawca wyłącza w takiej sytuacji stosowanie przepisów o bezskuteczności wypowiedzeń i o przywracaniu do pracy. Wyłączenie z pkt 2 litera a i c oznacza, że pracownik ma tylko roszczenie o odszkodowanie. Sąd wskazał, iż z wyłączeń wskazanych w treści tego przepisu jednoznacznie bowiem wynika, że w razie odwołania pracownik może dochodzić przed sądem tylko roszczenia o odszkodowanie. Sąd uznał, że powódce w związku z nieuzasadnionym odwołaniem należy się odszkodowanie.

Sąd uznał, iż wynagrodzenie powódki wynosiło łącznie z dodatkami 5.642, 00 zł, a zatem za dwa tygodniowy okres powódce należy się tytułem odszkodowania kwota 2.821, 00 zł.

W punkcie 3 wyroku Sąd zasądził od powoda na rzecz Gminy M. kwotę 60, 00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wydając orzeczenie w tym zakresie Sąd miał na uwadze podmiotowego przekształcenie do jakiego doszło po stronie pozwanej w toku niniejszego postępowania. Postanowieniem wydanym w dniu 28.10.2013 roku Sąd postanowił bowiem wezwać do wzięcia udziału w sprawie w charakterze pozwanego Miejsko – Gminny Ośrodek (...) w M.. Na rozprawie w dniu 18.11.2013 roku strony wyraziły zgodę na wejście do postępowania (...) w M. w charakterze pozwanego w miejsce Gminy M., co skutkowało wydaniem postanowienia o zwolnieniu od udziału w postępowaniu w charakterze pozwanego Gminy M.. Jednocześnie pełnomocnik pozwanego złożyła wniosek o zasądzenie na rzecz Gminy M. kosztów zastępstwa procesowego. W ocenie Sądu wniosek ten w świetle art. 194 § 2 kpc i wskazanego powyżej podmiotowego przekształcenia dokonanego w toku postępowania był uzasadniony. W związku z tym Sąd zasądził od powódki na rzecz Gminy M. kwotę 60, 00 zł mając na uwadze treść § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Pile IV Wydziału Pracy z 10 lutego 2014r. wniosła strona pozwana, reprezentowana prze fachowego pełnomocnika, zaskarżając orzeczenie w części, tj. w zakresie:

1/ pkt. 1 zasądającego powódce kwotę 2.821,00zł tytułem odszkodowania,

2/ pkt.2 nadającego wyrokowi w pkt. 1 rygor natychmiastowej wykonalności,

3/ pkt.4 zasądającym od pozwanego na rzecz powódki kwotę 202,00zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym zastępstwa procesowego,

4/ w pkt.3 co do niezasądzenia od powódki na rzecz Gminy M. kwoty 1740,00zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Strona pozwana zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1/ naruszenie prawa materialnego, to jest art. 264 w zw. z art. 265 ustawy z 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy poprzez jego nie zastosowanie a w konsekwencji tego rozpoznanie merytoryczne roszczeń powódki pomimo upływu ustawowego terminu do ich zgłoszenia wobec pozwanego Miejsko- Gminnego Ośrodka (...) w M., nie złożenia przez powódkę wniosku o przywrócenie terminu do złożenia odwołania od przywrócenia do pracy lub odszkodowania;

2/ naruszenie prawa procesowego to jest art. 100 k.p.c. w zw. z art. 98§3 k.p.c. poprzez brak jego zastosowania i uznanie, że koszty zastępstwa znoszą się wzajemnie zamiast orzeczenie w powyższym zakresie w oparciu o art. 100 k.p.c w zw. z art.98§3 k.p.c., mając na względzie wynik sprawy, stopień jej skomplikowania pod względem prawnym, nakład pracy pełnomocnika pierwotnie pozwanej Gminy M. a następnie pozwanego Miejsko- Gminnego Ośrodka (...) w M. oraz przepisy §11 ust. 1 pkt.2 w zw. z §6pkt.5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002r. których Sąd I instancji także nie zastosował.

Wskazując na powyższe zarzuty strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. 1 i 2 wyroku i oddalenie roszczeń powódki w całości oraz zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. 3 i zasądzenie od powódki na rzecz Gminy M. kwoty 1.800,00 zł kosztów zastępstwa procesowego, a nadto zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. 4 i obciążenie powódki w całości kosztami procesu w tym zastępstwa procesowego. Skarżący wniósł o obciążenie powódki w całości kosztami postępowania apelacyjnego w tym zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Apelujący wskazał, iż w razie nie uwzględnienia powyższych wniosków wnoszę o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego jej rozpoznania Sądowi I instancji wraz z rozstrzygnięciem o kosztach instancji odwoławczej, w tym kosztów zastępstwa procesowego postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W piśmie procesowym uzupełniając zarzuty apelacji strona pozwana (reprezentowana przez pełnomocnika) wskazała, iż Sąd naruszenia art. 15 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Pile z dnia 10 lutego 2014 roku, wniosła strona powodowa zaskarżając wyrok Sądu Rejonowego w Pile z 10 lutego 2014 r. w części tj. co do określenia wysokości odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie, a także rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, ale za wyjątkiem zasądzenia od powoda na rzecz Gminy M. kwoty 60 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania procesowego (pkt 3. wyroku).

Strona powodowa zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie art. 45 § 2 w zw. z art. 47(1) Kodeksu pracy poprzez jego błędną wykładnię polegającą na:

- przyjęciu, że wysokość odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie określona w art. 45 § 2 K.p. w zw. z art. 47(1) K.p. odpowiada wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia obliczonego zgodnie z art. 36 § 1 k.p. podczas gdy wielkość określona we wskazany sposób stanowi jedynie minimalną wysokość odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie,

- brakiem uwzględnienia okoliczności decydujących o wysokości odszkodowania, w tym stopnia wadliwości wypowiedzenia, sytuacji zawodowej powódki, wysokości ostatnio otrzymywanego wynagrodzenia, ustawowej ochrony przed odwołaniem przyznanej powódce jako dyrektorowi instytucji kultury.

Wskazując na powyższe zarzuty strona powódowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego Miejsko - Gminnego Ośrodka (...) w M. na rzecz powoda N. K. kwoty 16.926 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Równocześnie powódka wniosła o przeprowadzenie następujących dowodów:

-zaświadczenia Powiatowego Urzędu Pracy w W. o zarejestrowaniu jako osoba bezrobotna wraz z zaświadczeniem o pobieraniu świadczenia - zasiłku i jego wysokości,

- odpisu artykułu z tygodnika (...) - wydanie z 14.02.2014 r.,

na zarejestrowania powódki jako osoby bezrobotnej, wysokości zasiłku stanowiącego jej dochód (zaświadczenia z PUP) oraz wypowiedzi przedstawiciela organizatora (...) w M. dotyczących wyroku Sądu Rejonowego w Pile (artykuł z tygodnika (...)).

W odpowiedzi na apelację powódki strona pozwana, wniosła o oddalenie apelacji powódki w całości i obciążenie powódki kosztami postępowania apelacyjnego w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą według norm przepisanych

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej okazała się zasadna tylko w części w zakresie rozstrzygnięcia przez Sąd Rejonowy o kosztach procesu, a w pozostałym zakresie podlegała oddaleniu.

Na wstępie rozważań zaznaczyć należy, iż zakres kognicji sądu II instancji wyznacza treść przepisu art. 378 § 1 k.p.c., stanowiącego, że sąd ten rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, a z urzędu bierze pod rozwagę jedynie nieważność postępowania, która to okoliczność w niniejszym przypadku nie zachodzi. Kierunek kontroli instancyjnej wskazują zaś zarzuty apelacyjne. Sąd odwoławczy nie jest jednak związany granicami zarzutów podniesionych w apelacji, lecz pełni również funkcję sądu merytorycznego, który może rozpoznać sprawę od początku, uzupełnić materiał dowodowy lub powtórzyć już przeprowadzane dowody, a także poczynić samodzielnie ustalenia na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji. Wskazać należy, iż Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne przyjęte przez Sąd Rejonowy, w tym ocenę dowodów, jak i ocenę prawną ustalonych faktów. Zarówno sposób przeprowadzenia dowodów, jak i ocena ich wiarygodności i mocy oraz wszechstronne rozważenie zebranego materiału odpowiada przepisom kodeksu postępowania cywilnego dotyczącym dowodów. Prawidłowo ustalony stan faktyczny stał się podstawą do dokonania przez Sąd Rejonowy właściwej oceny prawnej, a w konsekwencji prawidłowego rozstrzygnięcia o zgłoszonych roszczeniach procesowych, za wyjątkiem rozstrzygnięcia o kosztach procesu w pierwszej instancji. Tym niemniej ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji zasługiwały na aprobatę i Sąd Okręgowy przyjął je za własne, w pełni dzieląc także przytoczoną dla uzasadnienia rozstrzygnięcia podstawę prawną i dotyczące jej wywody (art. 382 k.p.c.).

Sąd drugiej instancji nie podzielił rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w przedmiocie orzeczenia o kosztach procesu zawartych w pkt 4 zaskarżonego wyroku. Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego Miejsko- Gminnego Ośrodka (...) w M. na rzecz powódki N. K. kwotę 202, 00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Wskazać należy, iż uzasadnienie nie tylko, że nie wskazuje sposobu w jaki Sąd Rejonowy uzyskał kwotę 202,00 zł stosując wzajemne rozliczenie, ale nadto (co ważniejsze) wskazuje, że Sąd Rejonowy błędnie zastosował podstawę materialną prawną w oparciu o którą rozstrzygnął o kosztach . Sąd Rejonowy wskazał że : „zasadnym jest obciążenie nimi powódki w 85 % części a pozwanego w 15 % części. Powódka dochodziła od pozwanego łącznie 16.926, 00 zł (5.642, 00 zł * 3 miesiące = 16.926, 00 zł). Wygrała proces co do kwoty 2.821, 00 zł. Sąd przyjął zatem, że strony należy obciążyć kosztami w proporcji: w 85 % powódkę a w 15 % pozwanego. W związku z takim rozłożeniem kosztów Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 202, 00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa

procesowego. Z kolei w pkt. 5 wyroku Sąd odstąpił od obciążenia powódki kosztami sądowymi ponad uiszczoną kwotę 2.000, 00 zł.”.

Z powyższego w ogóle nie wiadomo na podstawie jakich to przepisów Sąd Rejonowy ustalił jakąś (nie wiadomo zresztą jaką) kwotę, którą następnie jak wskazuje w oparciu art. 100 k.p.c. (stosując stosunkowe rozdzielenie kosztów) rozliczał uzyskując kwotę dla powódki 202 zł. Ubocznie zauważyć trzeba, że nawet pomijając to, że stosowanie takiego rozliczenia, od jakiejś kwoty uzależnionej prawdopodobnie od kosztów zastępstwa prawnego zależnych od wartości przedmiotu sprawy już co do zasady było błędne, to i tak owo rozliczenie jest niezrozumiałe zważywszy, że :

- z jednej strony Sąd Rejonowy wskazuje, iż strony należy obciążyć kosztami w proporcji: w 85 % powódkę a w 15 % porwanego ;

- a z drugiej wskazuje, iż związku z takim rozłożeniem kosztów Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 202, 00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

Sąd Okręgowy zauważa, że przecież jeśli powódka przegrała proces w 85% i w takiej części Sąd Rejonowy ją obciążył kosztami to nie wiadomo dlaczego pozwana, która przegrała zaledwie w 15% przy zastosowaniu stosunkowego rozliczenia ma jeszcze dopłacać powódce, a nie odwrotnie skoro powódka przegrała, w ocenie Sądu Rejonowego aż w 85% ?

Samo jednak stosowanie rozliczenia i wskazanie jego wyniku na kwotę 220,-zł dla powódki wskazuje, że:

- w odniesieniu do powódki, która miała adwokata nie zastosował § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, nr 461);

- w odniesieniu do pozwanego, który miał radcę prawnego nie zastosował § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez, radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, nr 490).

Sąd Rejonowy przyjął zasadę globalnego obliczenia tych kosztów od wartości przedmiotu sporu i wskazując, jako podstawę do wyliczeń wartość przedmiotu postępowania na kwotę 16.926, 00zł tj. kwotę roszczenia o odszkodowanie. Sugeruje to, iż Sąd Rejonowy obliczał koszty zastępstwa na podstawie zgodnie z § 6 w zw. z § 12 ust. 2 pierwszego z w/ w powołanych rozporządzenia, albo na podstawie § 6 w zw. z § 11 ust. 2 drugiego z w/ w powołanych rozporządzenia.

Sąd Okręgowy stwierdza, że co do zasady takie działanie jest błędne, a tym samym niezasadne jest stanowisko Sądu I-ej instancji zasądzające od pozwanego na rzecz powódki kwotę 202, 00 zł. Błąd Sądu Rejonowego polega na obliczaniu kosztów na podstawie § 6 w zw. z § 12 ust. 2, albo § 11 ust. 2 w/w rozporządzeń tak jakby nie było w nich przepisów regulujących w sposób szczególny wysokość kosztów w zależności od rodzaju dochodzonych w jednym procesie roszczeń. Tymczasem już paragraf 4 ust. 1 obu rozporządzeń stanowi, że wysokość stawki minimalnej zależy od wartości sprawy lub jej rodzaju. Tak więc już na początku rozporządzenie podkreśla, że nie zawsze wysokość kosztów zależy od wartości sporu (a tylko taki sposób obliczenia kosztów zastosował Sąd Rejonowy między powódką, a pozwanym), ale może też zależeć od rodzaju sprawy, czyli rodzaju roszczenia. Wysokość tych kosztów zarówno w sprawie o przywrócenie do pracy, jak i odszkodowanie, jest taka sama i wynosi 60,-zł i zastosowanie ma tu :

- § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, nr 461) w odniesieniu do kosztów adwokata;

- § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, nr 490) w odniesieniu do kosztów radcy prawnego;

Co wynika z posiadającego moc zasady prawnej postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2011 r. (sygn. II PZ 5/11, LEX nr 852552).

Tak więc Sąd Rejonowy winien zastosować tu te samą zasadę co w odniesieniu do Gminy M. tj. opłatę 60,-zł. Podkreślić jednak należy, że w ocenie Sądu odwoławczego pomimo uwzględnienia roszczenia powódki w mniejszym zakresie, aniżeli dochodziła, owo mniejsze zasądzenie wynika jedynie z miarkowania Sądu wysokości odszkodowania w ramach określonych w art. 47(1) kp, a nie niezasadności roszczenia o odszkodowanie. Z uwagi na powyższe uznać należy co do zasady, że powódka swoje odwołanie od rozwiązania stosunku pracy wygrała w całości a wysokość jej żądania mieściła się w ramach zakreślonych wyżej powołanym przepisem art. 47(1) kp. Z uwagi na powyższe brak jest podstaw do stosunkowego rozdzielania w tym zakresie kosztów zastępstwa prawnego powódki, które to koszty należą się jej w całości tj. w kwocie prawidłowej 60, zł. Z uwagi na powyższe taka kwota winna być zasądzona, od pozwanego na rzecz powódki.

Stosowanie prawa materialnego spoczywa też na Sądzie odwoławczym, wobec czego z uwagi na zawarte w apelacji pozwanego zażalenie na koszty postępowania (pkt 4 wyroku Sądu Rejonowego) zasądzoną w nim od pozwanego na rzecz powódki kwotę 202,-zł należało zmniejszyć do prawidłowej kwoty 60,-zł.

Wskazując na powyższe Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w pkt 4 i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 1 wyroku), a w pozostałym zakresie apelację oddalił, jako bezzasadną. Sąd drugiej instancji uznał, iż pozostałe zarzuty podniesione w apelacji i piśmie uzupełniającym apelację okazały się chybione.

Sąd Okręgowy uznał, iż bezzasadny okazał się zarzut naruszenie prawa materialnego tj. art. 264 w zw. z art. 265 ustawy z 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy poprzez jego nie zastosowanie, a w konsekwencji tego rozpoznanie merytoryczne roszczeń powódki pomimo upływu ustawowego terminu do ich zgłoszenia wobec pozwanego Miejsko-Gminnego Ośrodka (...) w M., nie złożenia przez powódkę wniosku o przywrócenie terminu do złożenia odwołania od przywrócenia do pracy lub odszkodowania. Sąd Okręgowy uznał, iż w sprawie wystąpiły przesłanki uzasadniające przywrócenie powódce terminu do wniesienia odwołania od wypowiedzenia. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż zgodnie z art. 265 § 1 k.p. sąd pracy na wniosek pracownika przywróci określony w art. 264 k.p. termin odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę, jeżeli jego uchybienie nastąpiło bez winy pracownika. Wniosek w tym zakresie należy złożyć w ciągu siedmiu dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu, uprawdopodobniając okoliczności uzasadniające przywrócenie terminu (art. 265 § 2 k.p.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że już samo złożenie przez pracownika pozwu po upływie tego terminu stanowi równoczesne złożenie wniosku o przywrócenie terminu (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 14 marca 1986 r., III PZP 8/86 - OSNC 1986/12/194), a uwzględnienie powództwa pracownika bez wydania odrębnego postanowienia o przywróceniu terminu do dokonania tej czynności (art. 265 § 1 k.p.) oznacza jego przywrócenie (por. wyrok z dnia 24 stycznia 1997 r., I PKN 1/96, OSNAPiUS 1997/18/337). Tym samym Sąd Rejonowy uwzględniając powództwo, uwzględnił również dorozumiany wniosek o przywrócenie terminu, jaki należy połączyć pismem procesowym powódki z dnia 6 sierpnia 2013 roku. Wówczas powódka wskazała, że w pozwie błędnie określiła stronę pozwaną, a prawidłowe oznaczenie pozwanego to (...) w M.. Sąd uznał, iż w tym momencie powódka sprecyzowała oznaczenie strony pozwanej i złożyła wniosek o przywrócenie terminu. Przy ocenie okoliczności sprawy nie sposób pominąć faktu, iż powódka wniosła odwołanie od wypowiedzenia działając osobiście, w oparciu o pouczenie zawarte w treści wypowiedzenia. Natomiast w nagłówku wypowiedzenia wskazana została Gmina M. (k.13), co zapewne wprowadziło powódkę, działającą bez fachowego pełnomocnika, w błąd co do podmiotu biernie legitymowanego. Już w pierwszym piśmie procesowym datowanym na dzień 06.08.2013r. [k.47-51] (wniesionym przed doręczeniem Urzędowi MiG w (...).08.2013r. odpisu pozwu) wyjaśniono że wadliwie oznaczono stronę pozwaną, wskazując, iż prawidłowe oznaczenie strony pozwanej to Miejsko – Gminny Ośrodek (...) w M.. Okoliczność, iż następnie pismem z dnia 16 września 2013 roku (k. 103-106

akt) pełnomocnik powódki wniósł o wezwanie przez Sąd do udziału w postępowaniu w charakterze pozwanego (...) w M., a postanowieniem z dnia 28 października 2013 roku (k. 117 akt) Sąd postanowił na podstawie art. 194 § 1 kpc wezwać do wzięcia udziału w sprawie w charakterze pozwanego Miejsko – Gminny Ośrodek (...) w M. nie wpływa na ustalenie, iż w rzeczywistości wolą strony powodowej było pozwanie pracodawcy. Błąd po stronie powódki nie wynikał z okoliczności przez nią zawinionych, co uzasadniało przywrócenie terminu. Sąd drugiej instancji w zaskarżonym wyroku - rozważając przywrócenie powodowi terminu do wniesienia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę – przyjął, iż wystąpiła przyczyna usprawiedliwiająca niezawinione naruszenie przez powódkę terminu określonego w art. 264 § 1 k.p. wynikające z niezrozumienia przez powódkę wskazania Gminy, jako podmiotu składającego oświadczenia w imieniu pracodawcy (zawartego w piśmie zawierającym wypowiedzenie umowy o pracę).

Bezasadny okazał się zarzut naruszenia art. 15 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. W świetle tych przepisów organizator przed powołaniem dyrektora zawiera z nim odrębną umowę w formie pisemnej, w której strony określają warunki organizacyjno-finansowe działalności instytucji kultury oraz program jej działania. Umowa wchodzi w życie z dniem powołania dyrektora. Odmowa zawarcia umowy przez kandydata na stanowisko dyrektora powoduje jego niepowołanie na to stanowisko (ust. 5). Jak stanowi ustęp 6 Dyrektor instytucji kultury powołany na czas określony może być odwołany przed upływem tego okresu:

- 1) na własną prośbę;
- 2) z powodu choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków;
- 3) z powodu naruszenia przepisów prawa w związku z zajmowanym stanowiskiem;
- 4) w przypadku odstąpienia od realizacji umowy, o której mowa w ust. 5;
- 5) w przypadku przekazania państwowej instytucji kultury w trybie art. 21a ust.2-6.

Trafnie Sąd Rejonowy uznał, iż skoro powódka została powołana na stanowisko Dyrektora (...) w M. na czas określony to mogła zostać odwołana przed upływem tego okresu tylko w pięciu ww. sytuacjach określonych w sposób wyczerpujący w treści art. 15 ust. 6 pkt 1-5 ustawy. W sytuacji, gdy żadna z powyższych sytuacji nie wystąpiła, gdyż nie wskazano w art. 15 ustawy podstawy do odwołania z powodu uchybienia przy powołaniu obowiązkowi wskazanemu. Po drugie - brak podstaw do zastosowania przepisów Kodeksu pracy (gdyż kwestia odwołania i jego przyczyn została uregulowana w tejże ustawie), co wskazuje, iż również brak podstaw do zastosowania art. 70 § 1 k.p.

Sąd pierwszej instancji trafnie skonstatował, iż przepis art. 15 ust. 7 ww. ustawy z uwagi na brzmienie art. 15 ust. 6 wyłącza zastosowanie art. 70 § 1 zdanie drugie k.p. w konsekwencji stwierdzić należało, iż z uwagi na brak przesłanek wskazanych w art. 15 ust. 6 ustawy stwierdzić należało, iż odwołanie powódki nastąpiło z naruszeniem przepisów prawa.

Powódka była pracownikiem zatrudnionym na podstawie powołania, a zatem odwołanie pracownika z funkcji jest równoznaczne z rozwiązaniem stosunku pracy za wypowiedzeniem. Tym niemniej pracodawca w tym zakresie wiąże przepisy regulujące sposób odwołania dyrektora, określone w przepisach szczególnych tj. ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Wskazanie w art. 15 przepisy określające zamknięty katalog przyczyn odwołania powołanego pracownika, a przez to stanowi szczególną regulację w stosunku do przepisów kodeksu pracy (które w sprawie nie mają zastosowania). Zdaniem Sądu pozbawione znaczenia są rozważania skarżącego na ten temat konieczności uchylecia zarządzenia, co stanowiłoby podstawę nie uwzględnienia zastosowania przyczyny w katalogu z art. 15 ust 6. Przyjęcie takiej koncepcji prowadziłoby do obejścia przepisu art. 15 ww. ustawy.

Przeprowadzając ocenę zarzutów naruszenia prawa materialnego zawartych w apelacji wskazać należy, że nie podważają one dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny prawnej w przedmiocie merytorycznego rozstrzygnięcia. Argumentacja skarżącego stanowi wyłącznie polemikę z oceną prawną Sądu Rejonowego, która została zaaprobowana

przez Sąd drugiej instancji. W tym zakresie twierdzenia skarżącego okazała się bezzasadna. Zarzuty apelacji uzasadniały zatem tylko zmianę wyroku w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu w pierwszej instancji, zawartego w punkcie czwartym wyroku Sądu Rejonowego.

Sąd Okręgowy oddalił apelację strony powodowej w całości, jako bezzasadną.

Zgodnie z brzmieniem art. 381 k.p.c. Sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później. Sąd drugiej instancji oddalił wniosek dowodowy złożony przez stronę o przeprowadzenie dowodu z zaświadczenia Powiatowego Urzędu Pracy w W. o zarejestrowaniu, jako osoba bezrobotna wraz z zaświadczeniem o pobieraniu świadczenia - zasiłku i jego wysokości, a także odpisu artykułu z tygodnika (...) - wydanie z 14.02.2014 r. na okoliczność zarejestrowania powódki jako osoby bezrobotnej, wysokości zasiłku stanowiącego jej dochód oraz wypowiedzi przedstawiciela organizatora (...) w M. dotyczących wyroku Sądu Rejonowego w Pile .

Po pierwsze wniosek dowodowy z dokumentu - zaświadczenia Powiatowego Urzędu Pracy w W. podlegały oddaleniu, gdyż jak stanowi art. 381 k.p.c. sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Sąd w swej ocenie uwzględnił, iż powódce od dnia 01.02.2014r. pobiera świadczenia, a zatem zaświadczenie to mogło zostać zgłoszone przed Sądem Rejonowym. Po drugie -Sąd uwzględnia, iż dowód zmierzał do wykazania istnienia podstaw do przyznania powódce maksymalnego odszkodowania, jednakże w judykaturze przyjmuje się, iż odszkodowanie to nie ma funkcji kompensacyjnej szkody majątkowej, a zatem ustalenia w tym przedmiocie okazały się bezprzedmiotowe dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd oddalił również kolejny wniosek, gdyż przyjął, iż nie zmierza do wykazania istotnych okoliczności w sprawie.

Wniosek o przeprowadzenie dowodów z dokumentów zgłoszony w postępowaniu apelacyjnym zasługiwał na oddaleniu.

Strona powodowa zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie art. 45 § 2 w zw. z art. 47(1) Kodeksu pracy poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że wysokość odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie określona w art. 45 § 2 K.p. w zw. z art. 47(1) K.p. odpowiada wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia obliczonego zgodnie z art. 36 § 1 k.p. podczas gdy wielkość określona we wskazany sposób stanowi jedynie minimalną wysokość odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie. Sąd Okręgowy podzielił zapatrywania sądu pierwszej instancji, iż powódce przysługuje odszkodowania w wysokości dwutygodniowego wynagrodzenia, co związane było z krótkim okresem zatrudnienia powódki.

Strona powodowa bez podstawie zarzuca Sądowi Rejonowemu błędną wykładnię art. 45 § 2 w zw. z art. 47(1) k.p. podczas gdy sposób zastosowania tychże przepisów wskazuje, iż Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy zinterpretował (zrozumiał) przepisy i je prawidłowo zastosował. W istocie strona powodowa kwestionuje podjęte przez Sąd tzw. miarkowanie wysokości odszkodowania. Zgodnie z brzmieniem art. 47⁽¹⁾ k.p. odszkodowanie, o którym mowa w art. 45, przysługuje w wysokości wynagrodzenia za okres od 2 tygodni do 3 miesięcy, nie niższej jednak od wynagrodzenia za okres wypowiedzenia. Skoro przepis art. 47¹ k.p., ustanawiający górną granicę odszkodowania w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, to Sąd pracy - w ramach wyznaczonych tym przepisem granic – może przyznać pracownikowi odszkodowanie. Dodatkowo podkreślić należy, iż odszkodowanie to nie ma charakteru rekompensacyjnego, a zatem nie sposób go powiązać np. z długością okresu pozostawania bez pracy przez pracownika czy wysokością utraconych zarobków. Sąd pracy ma w tym zakresie swobodę, gdyż może przyznać pracownikowi odszkodowanie za czas krótszy, ale również dłuższy niż okres wypowiedzenia, z tym, że nie może ono przekroczyć wynagrodzenia za okres 3 miesięcy. Ocena ta nie może być jednak dowolna, a wynikać z okoliczności sprawy. Na gruncie rozpoznawanego stanu faktycznego Sąd Rejonowy stwierdził, iż takim wyznacznikiem do oceny przysługującego powódce odszkodowania jest okres zatrudnienia i w konsekwencji zasądził na rzecz powódki odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia za dwa tygodnie. Wysokość odszkodowania mieści się w granicach przewidzianych przez ustawodawcę. Chybiony okazał się zarzut nie uwzględnienia okoliczności decydujących o wysokości odszkodowania, w tym stopnia wadliwości wypowiedzenia, sytuacji zawodowej powódki,

wysokości ostatnio otrzymywanego wynagrodzenia, ustawowej ochrony przed odwołaniem przyznanej powódce jako dyrektorowi instytucji kultury. Sąd dokonał oceny uwzględniając racjonalne okoliczności sprawy, a przede wszystkim czas trwania wypowiedzianej umowy oraz podnoszony w procesie konflikt pomiędzy stronami. Zdaniem sądu przesłanki uwzględnione przez Sąd były racjonalne i determinowały wysokość odszkodowania. Zestawienie czasu trwania umowy na czas określony, pozwoliło przyjąć, iż nie wystąpiła dysproporcja dyskwalifikująca rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji. Zaznaczyć należy, iż Sąd Rejonowy nie miał możliwości przywrócenia powódki do pracy z uwagi na to regulacje z art. 69 pkt. 2 c kp wyłączającego takie roszczenie w przypadku stosunku pracy na podstawie powołania, skutkującego tym że takiemu pracownikowi przysługuje wyłącznie odszkodowanie. Tym samym nie można odnosić faktu zatrudnienia powódki do okresu pozostawania bez pracy przez pracownice czy wysokości uzyskiwanych świadczeń w okresie pozostawania bez pracy. Argumentacja strony powodowej stanowiła polemikę z oceną Sądu Rejonowego.

Sąd Okręgowy – na podstawie art. 385 kpc - oddalił apelację powódki, jako bezzasadną.

Orzekając o kosztach postępowania Sąd Okręgowy postanowił znieść je wzajemnie. Sąd uwzględnił, iż apelacja strony pozwanej została uwzględniona tylko w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu, a apelacja powódki podlegała w całości oddaleniu. Sąd uwzględnił, iż obie strony poniosły tożsame koszty opłaty od apelacji oraz koszty zastępstwa prawnego.

SSO Krzysztof Zaliwski SSO Małgorzata Aleksandrowicz SSO Przemysław Horak